

Quickscan Flora en Fauna t.b.v. herontwikkeling 2 percelen Voordeldonk ongenummerd te Asten

Datum 11-10-2013
Opdrachtgevers Fam. Swinkels en Fam. Leenders.

Aanleiding

De familie Swinkels en de familie Leenders zijn voornemens over te gaan tot oprichting van 2 vrijstaande woningen aan de Voordeldonk te Asten. De locaties van de fam. Swinkels en de fam. Leenders liggen in elkaars nabijheid. Beide locaties zijn opgenomen in één wijzigingsplan. Fam. Swinkels is voornemens het perceel tussen Voordeldonk 77 en 75 te herontwikkelen. Dit betekent, dat er ten westen van de bestaande woning op nr 77 één extra woning wordt opgericht. Fam. Leenders is voornemens het perceel gelegen tussen Voordeldonk 66 en 64 te herontwikkelen. Ook hier zal in de toekomst een woning worden opgericht.

Hiervoor is een herbestemming/wijziging bestemming van (een deel van) het perceel noodzakelijk. Als onderbouwing bij de ruimtelijke procedure dient onderzocht te worden welke natuurwaarden in het (plan) gebied aanwezig zijn. En op welke wijze de voorgenomen ontwikkeling effect kan hebben op beschermde natuurwaarden.

Initiatiefnemers hebben IVN Asten-Someren verzocht dit onderzoek uit te voeren. Namens het IVN hebben Jos Bronneberg en Mien Lomans het veldonderzoek uitgevoerd. Rapportage is samengesteld door Mien Lomans.

Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten oosten van de kern Asten, in het bebouwingslint Voordeldonk.

Het bebouwingslint Voordeldonk vormt de overgang tussen de kern Asten en het landelijk gebied.

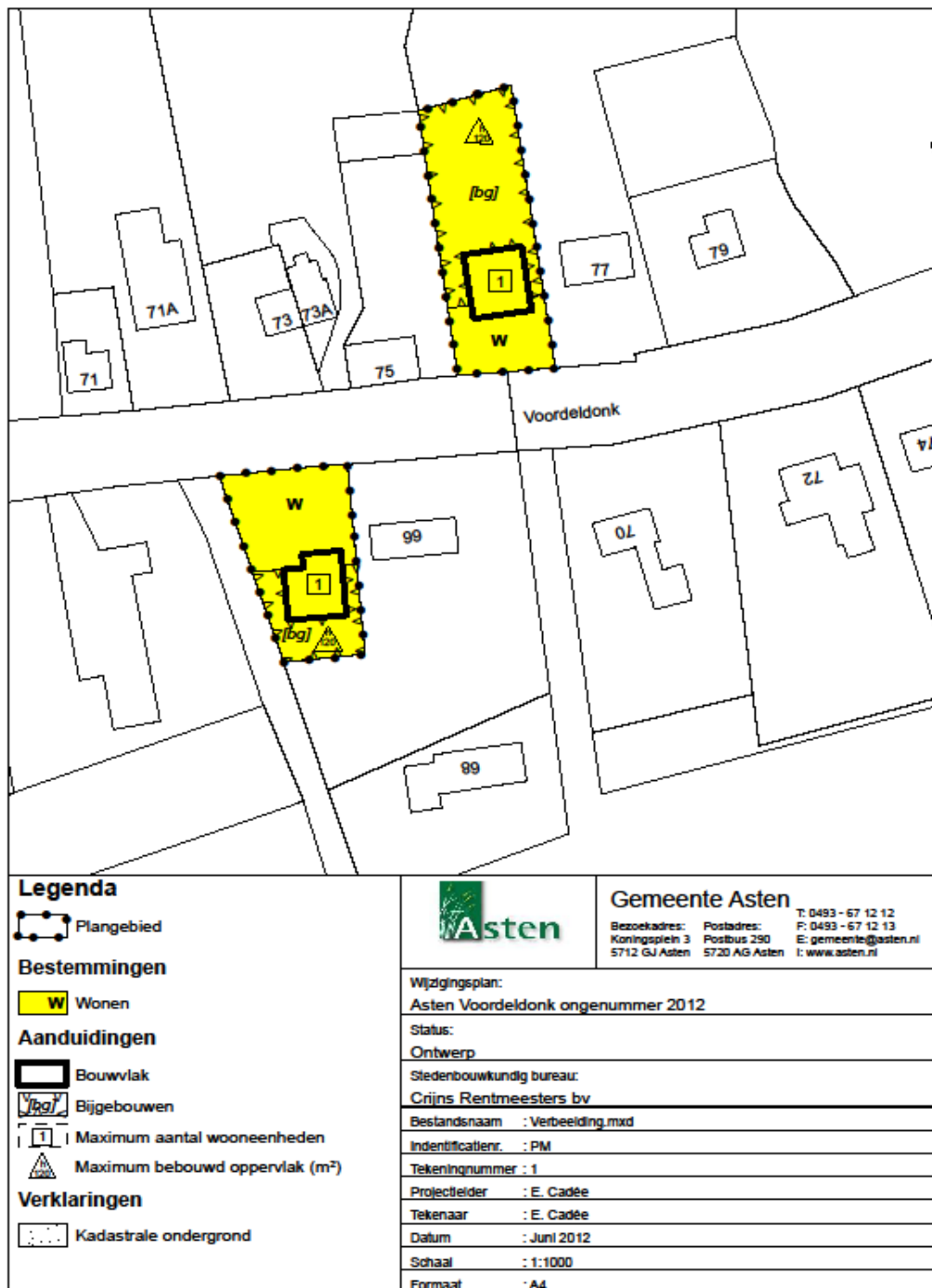

Luchtfoto plangebied

Het plangebied bestaat uit 2 kadastrale percelen.

Sectie P nr. 353 (gedeeltelijk) oppervlakte 6.500 m² tussen Voordeldonk 77 en 75 ongenummerd.

Sectie P nr. 1174 oppervlakte 880 m² tussen Voordeldonk 66 en 64 ongenummerd.

Bestemmingsplan Voordeldonk, beoogde situatie na herontwikkeling.

Voordeldonk is gelegen in een groene omgeving met laanbeplanting in de vorm van Platanen.

In het plangebied tussen Voordeldonk 77 en 75 staat een oude varkensstal met golfplaten dak. Aan de zuidzijde (de zijde van Voordeldonk) van de stal is een grasveldje met daarop 3 fruitbomen. Deze is omzoomd door naaldbomen en struiken. Aan de westzijde een hobbykasje en een ruderaal grasveldje. De oostzijde van het plangebied grenst aan de erfverharding en het woonhuis nr. 77 met opstallen. De noordzijde bestaat uit grasland. De grasveldjes worden niet gemaaid, maar regelmatig begraasd door een pony en een paard.

Bijna de gehele westelijke rand van het plangebied is voorzien van een hoge Ligusterheg met hier en daar wat hoge naaldbomen en coniferen. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zal de oude varkensstal, die momenteel in gebruik is als bergruimte grotendeels worden gesloopt. Op die plek zal de nieuwbouw plaatsvinden.

Van de drie fruitbomen aan de voorzijde zal er indien mogelijk één gespaard blijven.

Het plangebied tussen Voordeldonk 64 en 66 oogt erg groen. Aan de noordzijde (zijde van Voordeldonk) bevindt zich een Laurierheg en enkele naaldbomen. Daarachter een gazon met daarop een enkele fruitboom, tamme Kastanje en Walnoot. Midden op het perceel staat een oud noodwoninkje, dat in gebruik is als bergruimte. Bij het noodwoninkje staat een Conifeer en een grote oude Taxus.

Aan de westzijde grenst het plangebied middels een houtwal (takkenril) en wat inheemse struiken aan een zandweg.

Aan de oostzijde grenst het plangebied met het gazon aan de bestaande woning op nr.66.

En zuidelijk grenst het plangebied middels een Laurierheg, en enkele hoge Sparren aan een weiland. Bij de ruimtelijke ontwikkeling zullen er enkele bomen geveld worden, die plaats moeten maken voor de op te richten woning. Dat zullen enkele fruitbomen zijn, een tamme Kastanje, Walnoot, Taxus en wat struiken.

Ten behoeve van een nieuwe toegangsweg aan de kant van Voordeldonk zullen de Laurierheg en de Sparren geroid worden.

Doel

Doel van het onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk kunnen leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. De Nederlandse natuurbescherming kent 2 aspecten:

Soortenbescherming en Gebiedsbescherming.

Voor de soortenbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten, die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Tevens zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen mogelijk effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

Op basis daarvan kan worden vastgesteld of er maatregelen moeten worden getroffen of vervolgstappen genomen dienen te worden, om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving wordt gehandeld.

Zorgplicht

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht (artikel 2, lid 1) opgenomen:

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken."

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites waarneming.nl, de website van Ministerie van economische zaken en diverse verspreidingsatlassen. Ook zijn er enkele lokale ervaren vrijwillige steenuilbeschermers geraadpleegd. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) de EHS en EVZ in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast hebben er 2 veldbezoeken plaatsgevonden op dinsdag 17 september 2013 in de ochtend en op maandag 7 oktober tegen de avond. Daarbij zijn alle in het plangebied aanwezige biotopen opgenomen. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande rapportage.

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied maakt geen deel uit van een Vogel- en/of Habitatrichtlijngebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn Strabrechtse heide & Beuven, Deurnese en Mariapeel en Groote Peel, die op een afstand van meer dan vier kilometer van het plangebied liggen. Ten aanzien van Natura 2000 gebieden dient er zekerheid geboden te worden omtrent het niet optreden van een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten dan wel de versterking van soorten. Op basis van de ruime afstand van het plangebied tot de Natura 2000-gebieden en de aard van de ontwikkeling is een negatief effect door de bouw van twee woningen aan de Voordeldonk uit te sluiten.

Ecologische Hoofdstructuur en Ecologische Verbindingszone

Zoals blijkt uit de website Ecologische hoofdstructuur van de provincie Noord-Brabant, maakt het plangebied geen deel uit van de EHS. De dichtstbijzijnde gebied dat als EHS is begrensd, ligt op enkele honderden meters afstand van het plangebied.

Herinrichting zal, gelet op de afstand en de ligging van het plangebied binnen de bebouwde kom geen invloed op de Natura 2000-gebieden, EHS of EVZ hebben.

Ligging Ecologische Hoofdstructuur (groen vlak) en Ecologische Verbindingszone (blauw vierkant) ten opzichte van het plangebied (rood omkaderd) (Bron: Interactieve informatiekaart EHS Provincie Brabant).

Soortenbescherming

Flora en Faunawet

De aangetroffen soorten en het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied wordt beschreven.

Per soortgroep wordt beschreven welke soorten er zijn waargenomen tijdens veldbezoek, welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

Flora

In het plangebied zijn tijdens de veldbezoeken enkel ruderaal en storingssoorten aangetroffen zoals Harig knopkruid, Stinkende gouwe, Zwarte nachtschade en Kleine brandnetel. Door het ontbreken van geschikte biotopen worden geen beschermde planten verwacht. De aangetroffen zeer algemene soorten worden niet genoemd in de tabellen van de Flora- en Faunawet. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora en Faunawet is niet nodig.

Vogels

In de Flora en faunawet worden alle broedende vogels strikt beschermd. De Flora- en Faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook **buiten** het broedseizoen beschermd. Als nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort, die het nest gebruikt, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk zijn. De volgende typen (aflopend in beschermde status) worden onderscheiden.

Type	Omschrijving	Soorten (broedvogels)
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Spenwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk LNV heeft tevens aangegeven dat "De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009)."	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huizwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

Uit het veldbezoek blijkt, dat het plangebied voor een aantal cultuurvolgende en struweelvogelsoorten geschikt is als foerageergebied en nestgelegenheid. Tijdens de veldbezoeken zijn Houtduif, Koolmees, Merel, en Heggemus aangetroffen. (Type C) Deze maken een nest voor eenmalig gebruik. Dit nest is alleen beschermd tijdens de broedperiode zolang de jongen nog afhankelijk zijn van de broedlocatie.

Ook werden er enkele Roeken waargenomen (Type A) in nabije omgeving van het plangebied. De Roekenkolonie, die in de Platanen nestelde aan de Voordeldonk in omgeving van het plangebied, veroorzaakten veel overlast voor de buurt.

Door het ministerie is er ontheffing verleend aan de gemeente en afgelopen voorjaar zijn er maatregelen genomen om de overlast te beperken.

Mogelijk komt Huismus (Type A) ook voor in het plangebied. Er zijn geen (sporen van) jaarrond beschermde nesten aangetroffen.

Tijdens de veldbezoeken werden in het plangebied geen Type B soorten (zie tabel hierboven) vastgesteld. Mogelijk komen meerdere soorten van Type B voor zoals Ekster, Spreeuw en Koolmees. In de half open schuur/ paardenstal juist buiten het plangebied werd een oud merelnest aangetroffen. (Overige soorten)

De in het plangebied aanwezige, te vellen bomen herbergen geen geschikte broedlocaties voor Type A en B soorten. De locatie is ongeschikt of er ontbreken holten en andere nestgelegenheden voor deze soorten.

Het plangebied behoort tot het foerageergebied en broedgebied van cultuurvolgende- en struweelvogelsoorten. De afname van broedgelegenheid zal beperkt zijn na herinrichting. Dit komt omdat de meeste groenstructuren in en rondom het plangebied intact blijven en door nieuwbouw nestgelegenheid gecreëerd kan worden.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende maatregelen

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en Faunawet.

Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Als er in gebruik zijnde nesten voorkomen, dan mogen er geen verstorende werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals het bouwrijp maken van gronden of het verwijderen van bomen en bossages. Het verdient dan ook aanbeveling de bomen voor aanvang van het broedseizoen ofwel na afloop daarvan te kappen.

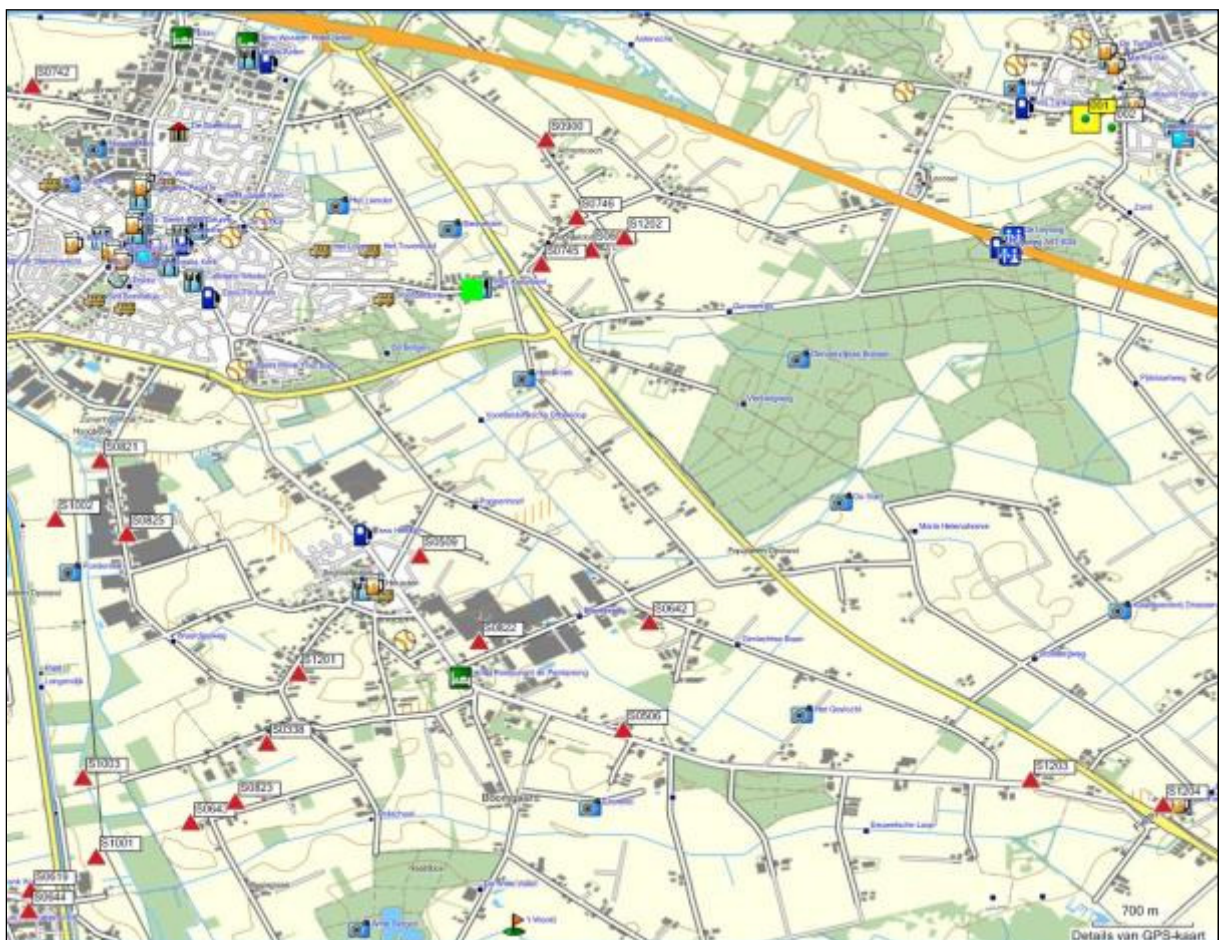
Steenuil.

Tijdens het veldbezoek op 7 oktober werd er een roepende Steenuil (Type A soort) waargenomen op enige afstand van het plangebied op nr. 77. Het biotoop in een deel van het plangebied kan mogelijk deel uit maken van het leefgebied voor Steenuil.

In het plangebied is gecontroleerd op sporen, die wijzen op aanwezigheid van deze soort. (controle op holtebomen, inspectie tussen dakbeschot op mogelijke nestplaatsen, braakballen en poepsporen)
Deze zijn niet waargenomen. Mogelijk wordt (een deel van) het plangebied gebruikt als fourageerplek. (nr.77)

Er is navraag gedaan bij enkele ervaren locale steenuilvrijwilligers en de "Soortenstandaard Steenuil" is geraadpleegd. Door Jo van Zanten is een kaartje verstrekt met recente gegevens van de meest dichtbij gelegen territoria en geplaatste nestkasten in de omgeving van het plangebied.

Daaruit blijkt dat er enkele territoria van Steenuilen op nog geen kilometer afstand van het plangebied aanwezig zijn. Uit het gebied zijn recente vrije broedgevallen bekend en broedgevallen in nestkasten.

*Kaartje nestkasten / territoria Steenuilen (Felgroen vierkantje is plangebied)
(Bron: Vogelwerkgroep IVN Asten-Someren)*

Vlinders en libellen

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen vlinders en libellen waargenomen. Het is zeer wel mogelijk dat diverse algemeen voorkomende vlindersoorten gebruikmaken van het plangebied.

Beschermde dagvlinders worden niet verwacht.

Mieren en kevers

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het plangebied.

Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor kunnen geen vissen voorkomen in het plangebied. Er is dan ook niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de buurt van het plangebied.

Conclusie

Er komen geen vissen voor in het plangebied.

Reptielen en amfibieën

Tijdens de veldbezoeken zijn er geen reptielen en amfibieën waargenomen. In het plangebied zijn geen geschikte biotopen voor reptielen. Het plangebied is wel geschikt als landbiotoop voor algemene soorten zoals de bruine kikker en gewone pad. Er worden geen strikt beschermde amfibieën verwacht.

Conclusie

Er komen geen beschermde reptielen en amfibieën voor in het plangebied.

Grondgebonden zoogdieren

Er werden waarnemingen gedaan van Konijnen in de nabijheid van het plangebied op nr. 77. Deze soort is lichtbeschermd (tabel 1 FF-wet)

Volgens de vorige bewoner van nr. 66 komt er wel eens een Eekhoorn in de tuin. Er is onderzocht of er zich mogelijk een nest, een vaste rust-of verblijfplaats van de Eekhoorn bevindt. Deze is niet aangetroffen.

Mogelijk komen er ook soorten als Egel, enkele kleine marterachtigen en diverse soorten woelmuizen voor in en rond het plangebied. Deze soorten zijn lichtbeschermd (tabel 1 FF- wet) Voor deze soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling van art. 8 t/m 12 van de Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Kijk hier wel: eenheid aanbrengen- of wel of geen hoofdletter. Een ontheffing voor grondgebonden zoogdieren in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.

Vleermuizen

Tijdens de veldbezoeken is vastgesteld, dat in het plangebied voortplantingsplaatsen, vaste rust- en verblijfplaatsen voor vleermuizen ontbreken. Het te slopen gedeelte van de stal met golfplaten dak op nr. 77 is ongeschikt voor vleermuizenverblijf. De bomen in het plangebied zijn gecontroleerd op geschikte holten.

Het oude noodwoninkje met pannendak in het midden van het plangebied nr.66 -64 is onderzocht op mogelijke rust- of verblijfplaatsen. Deze zijn niet aangetroffen.

Een aantal soorten vleermuizen oriënteren zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals laanbeplantingen (Voordeldonk).

Gezien het karakter van de omgeving rond het plangebied maakt het plangebied zeer waarschijnlijk deel uit van het foerageergebied/ vliegroutes van diverse soorten vleermuizen. Het plangebied blijft deze functie behouden tijdens en na de bouw van de woningen.

Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is niet noodzakelijk

Conclusies

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt op 4 km van een drietal Natura 2000-gebieden. Het plangebied ligt niet in de EHS of EVZ.

Herinrichting heeft geen nadelig effect op beschermde gebieden.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen op FFlijst 1. Voor deze soorten geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Van de Eekhoorn (FFlijst 2) die weleens gesignaleerd was in het plangebied zijn geen aanwijzingen gevonden dat hier sprake zou zijn van een vaste voortplantings- rust- of verblijfplaats. Mogelijk heeft deze soort hier gefourageerd. Tijdens en na de bouw zullen de mogelijkheden tot fourageren voor de Eekhoorn behouden blijven gezien het aantal Walnotenbomen en Sparren in het gebied.

De mogelijk in het plangebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en de Habitatrichtlijnen en zijn strikt beschermd.

Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig in de te slopen schuur en in het te slopen noodwoningke. De bomen binnen het plangebied herbergen geen geschikte holten voor verblijf. Zeer waarschijnlijk maakt een gedeelte van het plangebied en omgeving deel uit van fourageergebied en migratieroutes gezien de groene structuren.

Het plangebied zal deze functie behouden tijdens en na de bouw van de woningen.

Aanvraag van ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet is niet nodig.

Soorten van FFlijst vogels

De in het plangebied voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn strikt beschermd. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze, zoals is beschreven onder het kopje "mitigerende en compenserende maatregelen", zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Mogelijk maakt (een deel van) het plangebied en de omgeving deel uit van het leefgebied voor de Steenuil. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de Steenuil een vaste voortplantings- rust- of verblijfplaats heeft in het plangebied of in de directe omgeving / aangrenzende terreinen.

Waarschijnlijk wordt (een deel van) het plangebied gebruikt als fourageergebied.

Er zijn binnen en buiten het plangebied in de ruime omgeving voldoende locaties met ecologische functies zoals bijv. fourageergebieden, vaste voortplantings- vaste rust- of verblijfplaatsen die essentieel zijn om zich te kunnen voortplanten of te verblijven.

In het plangebied zullen ook na de ingreep kleinschalige agrarische activiteiten plaatsvinden, (nr. 77) de weiljes rond plangebied zullen kort begraaft blijven, er zijn diverse bomen en struiken met vruchten en noten aanwezig, er blijven mogelijkheden bestaan tot nestgelegenheid.

Mogelijk kan er extra nestgelegenheid aangeboden worden door een nestkast te plaatsen.

De mogelijkheden tot fourageren in het plangebied zullen tijdens de bouwactiviteiten waarschijnlijk minder zijn, maar er is voldoende gelegenheid hiertoe in de naaste omgeving.

Concluderend kan gesteld worden dat:

- De herinrichting van het gebied geen effect zal hebben op beschermde gebieden.
- De aanbevelingen voor vogels, zoals beschreven onder "mitigerende en compenserende maatregelen" in acht genomen dienen te worden.
- De werkzaamheden voor de overige soortgroepen in het plangebied geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;
- Altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.

Geraadpleegde bronnen

- Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998.
- Vogelwerkgroep IVN Asten-Someren m.b.t. Steenuilenbescherming
- Diverse verspreidingsatlassen
- Diverse websites m.b.t vleermuizen

- www.lnv.nl
- www.brabant.nl
- waarneming.nl
- www.rijksoverheid.nl
- www.ravon.nl
- www.zoogdiervereniging.nl